

Predstavujeme novú 5-eurovú bankovku série Európa

Eurobankovky a euromince ako zákonné platidlo používa v hotovostnom peňažnom obehú už viac ako 330 miliónov obyvateľov v sedemnástich členských štátoch eurozóny vrátane Slovenska. Jednou z hlavných úloh Európskej centrálnej banky a národných centrálnych bánk eurozóny je riadiť hotovostný peňažný obeh, zabezpečiť primeranú kvalitu eurobankoviek v obehú a tak zabezpečiť integritu spoločnej európskej meny.

Z výsledkov prieskumov zisťovania kvality eurobankoviek v obehú vyplýva, že verejnosť je vo všeobecnosti spokojná s úrovňou kvality eurobankoviek. Najmenšia spokojnosť je však s kvalitou bankovky 5 €. Eurobankovky sa v hotovostnom peňažnom obehú používaním postupne opotrebovávajú a neupotrebitelné peniaze sa ničia a nahrádzajú novými.

Z dôvodu zvýšenia kvality eurobankoviek v obehú a vyššej ochrany eurobankoviek pred falšovaním ECB rozhodla o zavedení novej, v poradí druhej série eurobankoviek – série „Európa“. Názov tejto novej série – Európa – sa zvolil preto, že niektoré z jej ochranných prvkov (vodoznak a hologram) obsahujú portrét Európy, postavy z gréckej mytológie, po ktorej je pomenovaný aj náš kontinent.

V gréckej mytológii Európu, dcéru fenického kráľa, zviazol boh Zeus v podobe býka a uniesol ju na Krétu. Starovekí Gréci sa týmto príbehom

nechali inšpirovať a začali názov Európa používať ako zemepisný pojem.

Eurobankovky druhej série sa budú do hotovostného peňažného obehú zavádzať postupne v priebehu niekoľkých rokov vo vzostupnom poradí podľa nominálnych hodnôt. Druhá série eurobankoviek sa aj naďalej nesie v štýle „epoch a slohov“ eurobankoviek prvej série a má rovnaké dominantné farby. Nominálne hodnoty eurobankoviek druhej série zostávajú nezmenené. Vzhľadom na zdokonalenie ochranných prvkov došlo k miernym úpravám. Vďaka tomu sú ľahko rozpoznateľné od bankoviek prvej série.

S cieľom zachovať dôveru verejnosti v euro zabezpečí druhá série eurobankoviek so zdokonalenými ochrannými prvkami vyššiu kvalitu, dlhšiu životnosť a vyššiu bezpečnosť eurobankoviek v hotovostnom peňažnom obehú. Životnosť súčasnej prvej série bankovky 5 € – v priemere za SR i v rámci eurozóny – je jednou z najnižších spomedzi eurobankoviek ostatných nominálnych hodnôt, v SR niečo viac ako rok (13 mesiacov) a v priemere za eurozónu 16 mesiacov.

V januári 2013 predstavil prezident Európskej centrálnej banky pán Mario Draghi bankovku 5 € zo série Európa (obr. č. 1 a 2).

Národná banka Slovenska spolu s ostatnými centrálnymi bankami eurozóny emituje druhú série bankoviek 5 € dňa 2. mája 2013. NBS bude paralelne vydávať do hotovostného peňažného obehú prvú i druhú série bankoviek 5 € až do vyčerpania zásob prvej série bankoviek 5 €. Obidve série bankoviek 5 € zostanú i naďalej zákonným platidlom a v hotovostnom peňažnom obehú budú používané súbežne. Nie je potrebné, aby si občania vymieňali bankovky 5 € za bankovky druhej série v bankách. Stiahnutie z obehú prebehne plynule v rámci bežného hotovostného cyklu. Predpokladáme, že ku koncu roka 2013 bude na území SR už 70 % zo všetkých bankoviek 5 € v obehú predstavovať druhá série.

Termín ukončenia statusu zákonného platidla pre prvú série bankoviek 5 € oznámi ECB v dostatočnom časovom predstihu.

Eurobankovky druhej série obsahujú zdokonalené ochranné prvky, ktoré vychádzajú z najnovších poznatkov v oblasti ochrany platidiel a technológie výroby bankoviek. Nové ochranné prvky série Európa sa dajú na bankovkách ľahko identifikovať, zohľadňujú najnovší vývoj v oblasti technológií

Obrázok 1 Lícna strana bankovky

Obrázok 2 Rubová strana bankovky

Obrázok 3 Portrét Európy (vodoznak)

Obrázok 4 Portrét Európy (hologram)

reprodukcie obrazu a zabezpečujú odolnosť bankoviek proti falšovaniu aj do budúcnosti.

Ochranné prvky eurových bankoviek série Európa sa dajú jednoducho overiť „hmatom, pohľadom a naklonením“ a pre bežné overenie pravosti nie sú potrebné žiadne nástroje.

Významnou zmenou v ochranných prvkoch je portrét vo vodoznaku (obr. č. 3) a na holograme (obr. č. 4). Na celom svete sú portréty tradičným motívom bankoviek. Výskum ukazuje, že ľudia tváre rozpoznávajú intuitívne. V prípade novej série eurobankoviek bol portrét Európy zvolený pre jeho spojitost s európskym kontinentom, pričom bankovky zároveň vďaka nemu získavajú „ľudský rozmer“. Tento konkrétny obraz Európy bol prevzatý z vázy starej viac ako 2 000 rokov, ktorá bola nájdená v južnom Taliansku a v súčasnosti je vystavená v parížskom múzeu Louvre.

Pri overovaní bankovky 5 € novej série hmatom overujeme viacero „hmatových“ vlastností eurobankovky.

Obrázok 7 Vystupujúce krátke linky

Obrázok 5

Obrázok 8 Hlavný obrazec

Obrázok 6

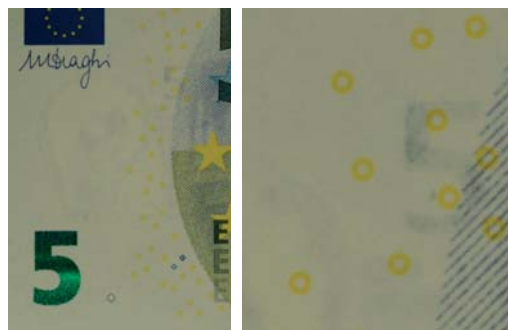

Obrázok 9 Veľké hodnotové číslo

Obrázok 10 Skratky názvu ECB

Obrázok 13 a 14 Vodoznak

Obrázok 11 Hĺbkotlač detail

Obrázok 15 a 16 Ochranný prúžok

Rovnako ako eurobankovky prvej série, aj eurobankovky druhej série budú vytlačené na bankovkovom papieri vyrobenom z bavlny, ktorý je pevný a pružný (obr. č. 5 a č. 6).

Hĺbkotlač (vystupujúca reliéfná tlač) – pri pravom okraji lícnej strany bankovky je možné nahmatať vystupujúce krátke linky (obr. č. 7). Hĺbkotlačou je vytlačený aj hlavný obrazec (obr. č. 8), veľké hodnotové číslo (obr. č. 9) a skratky názvu Európskej centrálnej banky (obr. č. 10 a 11).

Pri overovaní eurobankovky pohľadom sa najskôr pozrieme na eurobankovku v priehľade proti svetlu (obr. č. 12).

Vodoznak je súčasťou bankovkového papiera. Tvorí ho papier na vybraných miestach tenší alebo hrubší a „hra svetla a tieňa“ vytvára v priehľade proti svetlu plastický obraz portrétu. Tenšie časti sú svetlejšie, hrubšie sú tmavšie. Druhý vodoznak je vytvorený výrazným stenčením papiera v tvare nominálnej hodnoty bankovky (obr. č. 13 a 14).

Ochranný prúžok v priehľade proti svetlu vyzerá ako tmavá čiara (obr. č. 15). V prúžku je bielym mikropísmom uvedený znak € a hodnota bankovky (obr. č. 16).

Obrázok 17 Hologram

Obrázok 18 Overenie naklonením

Obrázok 12

Obrázok 19 Overenie naklonením

Obrázok 20 Holografický prúžok

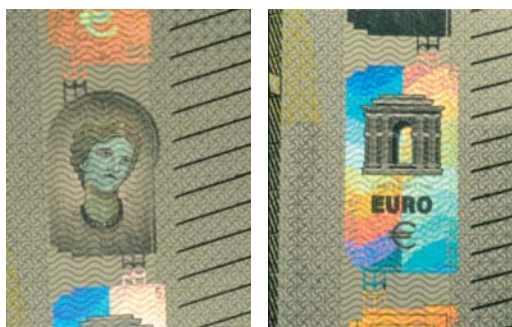
Obrázok 25 a) a 25 b)

Obrázok 21 a 22

Obrázok 26 a 27

Obrázok 23 a 24

Obrázok 28

V priehľade proti svetlu je možné v časti hologramu vidieť malé bodky, ktoré vytvárajú symbol € (obr. č. 17).

V pravej časti lícnej strany bankovky je umiestnený striebřistý holografický prúžok (obr. č. 20). Pri sklápaní (zmene uhla dopadu a odrazu svetla) vidíme nominálnu hodnotu (obr. č. 21), symbol eura (obr. č. 22), portrét Európy (obr. č. 23), bránu (obr. č. 24) a hodnotové číslo (obr. č. 25 a) a 25 b)).

Trblietavé hodnotové číslo v ľavom dolnom rohu lícnej strany bankovky vytvára svetelný efekt,

ktorý sa pohybuje nahor a nadol. Číslo zároveň mení farbu zo smaragdovozelenej na tmavomodrú (obr. č. 26, 27 a 28)

Ďalšie ochranné prvky na novej 5 eurovej bankovke je možné overiť iba s pomocou vhodných technických pomôcok – lupa, zdroj ultrafialového svetla či zdroj infračerveného svetla. Tieto ochranné prvky slúžia na overovanie pravosti bankoviek pokladníkom.

*Odbor riadenia peňažnej hotovosti NBS
Obrázky sú určené na vzdelávacie účely
a použité so súhlasom ECB.*